

ROK 1987

Mor včelího plodu v Pardubicích

Rok 1987 nezačíná nikterak dobře. Na **5. ledna 1987** byl svolán výbor na mimořádnou schůzi, která se konala v Závodním klubu ROH TESLA v Hronovické ulici za přítomnosti zástupce Veterinární správy MVDr. Vavřiny. Na ní se z úst **Václava Bureše** ze Studánky dovídáme, že nás postihla "morová rána". Ta se netýká lidí, nýbrž včelího plodu. Byl zjištěn při podzimním ošetřování včelstev u přítele Ing. Zdeňka Nováka, bytem Pardubice, ul. Únorová 272. Ten začal včelařit loňského roku v nových vlastnoručně vyrobených úlech. Včelstva získal v sezóně 1986 od přítele Jana Lopaty a to ve formě dvou oddělků a dvou smetenců. V létě tato včelstva přisunul k jeteli za obcí Černá za Bory a potom je převezl na stanoviště k TESLE Zámeček, kde byla nákaza zjištěna. Přítel Bureš coby místní důvěrník pojal podezření když na podzim byl přítomen při léčení fumigací, před níž byl plod vyřezáván. U jiných včelařů v jeho úseku podobné příznaky nenašel. Proto odebral vzorky podezřelých plástů odeslal je k vyšetření do Výzkumného ústavu včelařského v Dole. Dne 18. prosince 1986 Výzkumný ústav oznamuje, že v zaslaném plodovém plástu byl zjištěn mor včelího plodu.

MVDr. Vavřina z Okresní veterinární správy vytyčuje kolem ohniska, které se nalézá poblíž závodu TESLA-Zámeček ochranné pásmo, což je kruh o poloměru 5 km. V pásmu se nalézají tyto obce: Pardubice, Trnová, Staré Hradiště, Brozany, Hůrka, Sezemice, Spojil, Počáply, Malé Koloděje, Veská, Malolánské, Zminný, Staročernsko, Černá za Bory, Žižín, Drozdice, Mnětice, Nemošice, Dražkovice, Ostřešany, Hostovice, Mikulovice, Blato, Staré Jesenčany. V pásmu je vyhlášena roční uzávěra, což znamená, že se do pásma ani z něho nesmí převážet včely. Na jaře se v něm musí provést komisionálně prohlídky všech včelstev a z podezřelých se musí odebrat vzorky plodových plástů a cca 50 mrtvolek, které se odešlou do VÚ k vyšetření. Nákazový referent přítel Stanislav Poskočil dostal za úkol nahlásit **MVDr. Vavřinovi** jména včelařů, u nichž se budou prohlídky provádět a počty včelstev, které bude nutno v ochranném pásmu prohlédnout.

Úkolem výboru bude sestavit několik dvojic tak aby každá z nich měla na prohlídku kolem 30 včelstev. Metodika při prohlížení říká, že úly otevírá a rámky vyjímá majitel a prohlíží prohlížeč, tak aby nepřišel do přímého styku s prohlíženým materiálem.

Potom byla projednána věc související s varoázou. Přítomný Dr. Vavřina sdělil, že se bude v předjaří opět vyšetřovat měl na přítomnost

tohoto roztoče. Vzorky nebudou z každého včelstva zvlášť, opět to budou směsné vzorky podle jednotlivých stanovišť. Podle nařízení se mohou včelstva u nichž bude zjištěno více jak 50 roztočů na jedno včelstvo likvidovat. Druhá možnost bude v jejich použití k pokusným účelům zejména v použití aplikace léku aerosolem, nebo medikovaným těstem. Proti roztoči Varroa Jacobsoni je připraven další způsob aplikace a to ve formě medikovaného těsta. Účinná látka zatím není známa. Na školení do Prahy k používání medikovaného těsta je vyslán přítel Jan Lopata.

Problém s pořádáním kursů medového pečiva

Na obzoru se objevil další problém a to s pořádáním kurzů medového pečiva. Ze strany okresního hygienika je činěno opatření, kterým se zamezí přístup do školních a závodních kuchyní, v nichž je možno kurzy pořádat. Ve snaze o co nejlepší propagaci jak kurzu, tak i X.Včelařského plesu, proběhly v České televizi dva šoty, kterých si všimla okresní hygienička a problém je zde.

11. února 1987 se v suterénu ČKD v Gorkého ulici schází výbor, který se zabýval způsobem, kterým by byli donuceni někteří včelaři odevzdat měl k vyšetření na varoázu. Rozhodnuto, že jednatel po 20. únoru porovná seznam těch, kteří vzorky odevzdali se seznamem celé členské základny a ty, o nichž zjistí, že svoji povinnost nesplnili, oznámí písemně na Veterinární správu. Veterinární správa by z toho měla pro tyto včelaře vyvodit patřičné sankce.

Nový lék MAVRIK

Přítel **Jan Lopata** ze školení v Praze nepřiváží medikované těsto, nýbrž nový lék, který se nazývá MAVRIK. Tento lék má působit na Varoázu přes víčka plodu. Natírají se jím plochy zavíčkovaného plodu.

Přes problémy s hygienou se kurs medového pečiva uskutečnil, zádrhel nastal, když hygienik zakázal perníčky na plesu prodávat a nesmějí se dát ani do tomboly. Výbor proto rozhodl, že se vyrobený zdobený perník do tomboly dá a to s označením "Dekorativní pečivo". Bylo by škoda úsilí, které jeho výrobě věnovalo pod vedením přítelkyň Moravcové, Marešové a 20 dobrovolnic. Kurs se přece jen uskutečnil a to v Základní škole Komenského a měl nejen dobrý ohlas, ale i dobrý výsledek.

Úspěch X.plesu

22. února 1987 na členské schůzi v GRANDU přednáší přítel Sál z Jičína na téma "Jarní podněcování včelstev." Před přednáškou, byl

zhodnocen průběh **X. Včelařského plesu**, který se uskutečnil **14. února 1987**. Bylo prodáno 240 vstupenek. Na ples přijeli dokonce i včelaři z Rousínova na Moravě. Problémy s medovým pečivem i s kursy jeho pečení bude Ústředí řešit na celostátní úrovni. Při jeho příštím pořádání nám ho pomůže připravit právník ÚV ČSV přítel JUDr. Marek, abychom se nedopustili nějaké chyby.

Podněcování by měla být cílevědomá činnost

Přítel Sál přednesl přednášku zaměřenou na jarní podněcování včelstev. Podle něho v zásadě platí, že by to měla být činnost cílevědomá a každý včelař, než začne včelstva podněcovat, by měl znát odpovědi na otázky: proč, jak, kdy a čím podněcovat. Dále by si měl být vědom, že podněcovat lze s úspěchem jen silná včelstva, slabým jarní podněcování spíše ublíží – ty je výhodnější spojit se silnými. V předjaří je důležité, aby včelstva měla vodu. Tu je možno jim předeřátou podávat i ve stropním krmítku. V době rozvoje včelstvo spotřebovává značné množství pylu, který jim můžeme přidat ve formě pylových placek na horní loučky rámků. V době snůškové přestávky pak můžeme pokrmovat cukrem, avšak jen velice opatrně, aby se tento nedostával do medu.

Z diskuse, která následovala pak několik postřehů: včelám škodí kuchyňská sůl, pokud je ve vyšší koncentraci než ½%. Umožnit včelám stavbu díla je též dobrým podněcovacím stimulem. Obnova díle je velice důležitá i z následujícího hlediska: Ve starém plástu jsou o 10% menší buňky a z nich se líhnou včely, které mají o 30% menší medový váček. – Namísto podněcování cukrem v podletí je lepší časné zakrmení včelstev. Zpracováním cukru se upracují letní, krátkověké včely, čímž se docílí lepší kondice včel, které mají přežít dlouhou zimu. – Pylové pláсты odebíráme v době, kdy je ho v přírodě dostatek. Tím přinutíme včely k jeho intenzivnějšímu přinášení. – Včelstva, která nosí hodně pylu, mívají většinou i dobrý výnos medu. Př. Vojtěch toto doporučil jako dobrý námět pro pozorování a hodnocení včelstev. K tomu přidat pozorování jakým způsobem včelstva ukládají zásoby. dalším jeho námětem pro pozorování bylo označit si dělnice v červnu a sledovat, jakého věku se dožijí. – Př. Jan Lopata přispěl do diskuse svým názorem, že dosavadní metodika našeho ošetřování včelstev proti varoáze je velmi dobrá. To že se včelstva ošetřují v jednom termínu, umožňují potom i další formy jejich ošetření.

Dobrá zpráva je to, že v doposud vyšetřených vzorcích měli nebyla Varoáza zjištěna.

V závěru členské schůze byla připomenuta povinnost nahlásit stanoviště včelstev na místně příslušný Národní výbor.

Prohlídky v ochranném pásmu kolem ohniska moru

Po členské schůzi ještě jedná výbor. Rozhodl, že jarní prohlídky v ochranném pásmu kolem ohniska moru včelího plodu se musí uskutečnit ve dnech od **1. do 15. dubna**. V tomto termínu se musí prohlédnout všech 721 včelstev, která se v ochranném pásmu nalézají. Dále za zemřelého přítele Josefa Gregora byl na funkci úsekového důvěrníka navržen přítel Mareš z Jesničánek. Na tematický zájezd do Sovětského svazu, který pořádá Ústředí, se předběžně přihlásili přátelé. Adolf Kroupa, Oldřich Vondrouš, Jan Lopata, František Jiroutek, Ing. Josef Šroll. Zájezd je plánován na 7 až 9 dní a bude stát 1.500,- až 2.000,-Kčs

Kursy medového pečiva, kočování

Další setkání členů se koná **22. března 1987** v GRANDU. Bude přednášet přítel Josef Malíř z Rychnovku čp.74. Před tím jsou projednány organizační záležitosti. V nich podal předseda ZO přítel Vojtěch zprávu o jednání na Okresní hygienické stanici v pardubické nemocnici, které se uskutečnilo dne 10. března 1987 a jehož hlavním bodem bylo projednání možností pořádání kursů pečení medového pečiva. Jednání, kterého se zúčastnil i JUDr. Marek z pražského Ústředí, dopadlo pro nás dobře. Kursy se budou moci pořádat, avšak musí být dodrženy stanovené podmínky. Hlavní podmínkou je předem oznámit místo a termín konání kursu a nutnost hygienického dozoru v jeho průběhu. Tolik k podmínkám, které stanovil Okresní hygienik. Další dobrou zprávou bylo sdělení, že jednal Okresní výbor ČSV Pardubice, který vyhodnotil naši základní organizaci jako nejlepší v okrese. U připravovaného zájezdu se změnila podmínky a to, že to bude zájezd letecky a bude stát kolem 4.000,-Kčs.

Přítel Malíř o kočování se včelstvy

Přítel Josef Malíř ve své přednášce připomněl význam a hlavní podmínky, za nichž lze včely přivážet ke kvetoucím porostům. Řekl, že kočovat může každý, kdo má v pořádku kočovný průkaz, v němž je vyznačeno povolení Veterinární správy. Musí dodržet místo, kam se včelami může zajet. Místo určuje Okresní kočovná komise daného okresu. Převézt se mohou včely v téměř jakýchkoliv úlech. Úly všem musí být k převozu uzpůsobeny. Musí být zajištěno větrání, měl by mít únikový prostor, do něhož by se mohly včely stáhnout, aby nedošlo k přehřátí včelstva a to alespoň o objemu 6 až 8 litrů. Nejvhodnější umístění úlů je v kočovném voze. Povinnost je ohlásit místně příslušnému Národnímu výboru přivezení včel do jeho katastru a to alespoň 4 dny před vykočováním. Stanoviště by se mělo vybrat tak, aby bylo v závětrí, a aby byla v dosahu voda. Povinnost je každé stanoviště označit a to jménem,

adresou, č. telefonu i z které Základní organizace včelař je. Převoz je lépe uskutečnit ráno než navečer, neboť včelstvo přežené navečer se uklidní a ráno včely vyletují bez orientace. Kočovat se musí se silnými včelstvy. Toho se docílí správným a s patřičným předstihem vedením včelstev včetně tvorbou oddělků v předešlém roce.

Kočování má i některé negativní stránky. Při dlouhých převozech dochází mnohdy k úhynu mladušek i létavek. Dochází k stržení včelího díla i ke ztrátám matek. Mimo toho jsou kočovné vozy často terčem vandal, kdy dochází k jejich poškozování i ke krádežím. V neposlední řadě někdy dochází k rozporům mezi kočovníky, nebo mezi kočovníky a místními včelaři.

V diskusi pak zazněly rady a názory jako například: Př. Vojtěch uvedl, že se také nesmí podceňovat zimní stanoviště kočovných vozů. Př. Skalický se dočetl v odborných včelařských překladech, že se nemá podněcovat, když denní teploty nevystoupí nad 12 stupňů.

Recept na dlouhý věk

Přítel Lopata se dotázal, jak to dělá, že se stále drží v plné svěžesti. Přítel Malíř mu na to odpověděl, že když včelařil u státních statků, tak každý zbytečný matečník snědl. V osmačtyřiceti prodělal infarkt, a když šel pak za několik měsíců na kontrolu, tak mu lékař řekl, že tam nejsou žádné stopy po infarktu, jako by žádný neprodělal. Řekl, že zřejmě za to vděčí mateří kašičce a proto si ji od té doby pro svoji potřebu každoročně vyrábí. Příteli Kroupovi na otázku zda mimo dobrých účinků na srdce pozoroval i jiné účinky mateří kašičky odpověděl př. Malíř, že kromě toho, že jej bolí nohy je jinak úplně fit. K tomu nutno dodat, že příteli Malířovi je 82 let a že celou dvouhodinovou přednášku stál!!!

Dlouhá zima

K datu **22. března 1987** se ještě včely neproletěly. Poslední prolety byly ve třetí říjnové dekádě. Potom vyrušování včelstev při podzimním ošetřování a zima, která se vyznačovala poměrně nízkými teplotami, které začínaly 22. prosince -8°C k -12°C dne 25. prosince 1986. Lednové teploty se pohybovaly mimo 3 dnů stále dosti pod bodem mrazu. 14. ledna jsem naměřil -26°C .

ráno a odpoledne -17°C . 30.ledna: -19°C , 31.1.: -23°C , 1.2 a 2.2.: $----$ 22°C , následoval celkem mírný únor s teplotami kolem nuly až na jeho konci opět kolem -10°C . Tato studená vlna pokračuje až do 15. března. První prolet jsem na svém stanovišti v Jesničánkách zaznamenal 23. března, kdy ještě v 16 hodin bylo $+9^{\circ}\text{C}$ stupňů. Zima pro včely víc než dlouhá.

V březnu je dokončeno vyšetřování vzorků měli. Varoáza byla zjištěna na několika stanovištích v obcích Srnojedy, Svítkov, Barchov a Sezemice.

Po členské schůzi dojednávám poslední podrobnosti spojené s povinnostmi komisionálních prohlídek na mor včelího plodu. S konečnou platností jsou ustaveny dvoučlenné komise – včelařský důvěrník a jeden člen výbor, které spolu s chovatelem prohlídky provedou. Byl posunut termín prohlídek na mor včelího plodu a to na druhou polovinu dubna.

Ing. Řeháček- rojení, tiché výměny, chov matek

Dne **16. dubna 1987** se dostáváme opět k praktickému včelaření. Přednáší totiž přítel Ing. **Vladimír Řeháček** ze Včelařské školy v Nasavrkách. Velice zajímavě hovoří o rojení, o tiché výměně matek a o záměrném chovu matek. Hlavní faktory při rojení jsou tři: 1.) tvorba mateří kašičky mladuškami, 2.) tvorba mateří látky matkou a 3.) dědičnost. Mateří látku považujeme za sociohormon, který brzdí aktivitu vaječníků dělnic, jakmile její množství klesne pod určitou mez, začnou se včely připravovat na rojení. Tvorba mateří kašičky pak působí obráceně – čím jí je víc, tím je příznivější rozvoj matečnicků u dělnic. Jaké máme možnosti rojení pokud možno zabránit? Nechováme včely v malých úlech, udržujeme matku v kladení (podněcováním), dáváme včelstvu dostatek možností ke stavbě, měníme matky prvním nebo druhým rokem. Proto je záměrný chov matek prvním předpokladem moderního včelaření.. Tolik hlavní myšlenky přednášejícího. Diskuse, která následovala se nesla vznášením otázek na přednášejícího Ing. Řeháčka. Přítel František Jiroutek se ptá, čím to, že někdy v oplodňáčku včely matku usmrtí. Odpověď: tomu se snažíme předejít tím, že oplodňáčky nevystavujeme na slunci, dobře jen izolujeme a jejich osazenstvo by nemělo převyšovat počet 500. Přítel Adolf Kroupa: Dá se zabránit silnému včelstvu, které je připraveno na rojení odebráním všech plástů a vložením mezistěn ve vyrojení? Odpověď: To je vlastně přeleták, tři dny trvá, než se včelstvo vzpamatuje, po týdnu mu je možno přidat plod a když se mu přidá mladá oplozená matka, chová se jako roj.. Na dotaz, zda je možné biologické léčení nosemy odpovídá: Spojením dvou včelstev, utepením na jaře po proletu, při dostatku zásob i pylových působí pak plodové těleso svojí teplotou jako ozdravovací zóna. Při tom nepřipustit, aby bílkovinou potravu včetně náhražek braly starší včely, například v medocukrovém těstě

Přítel Zdeněk Skalický ze Stéblové předvádí přepážku, která vložena mezi medník a plodiště působí ve funkci výkluzu. Během 24 hodin nezůstanou v medníku téměř žádné včely. Je tím usnadněno

vybírání medových plástů při medobraní.

Přítel Václav Bureš předvedl elektrické tavidlo a kuřák s elektrickým větrákem – oba předměty jsou vyrobeny v Německé demokratické republice.

Koncem měsíce dubna konstatujeme, že doposud nebyl, bohudík, nalezen žádný plod podezřelý na mor. Příčinu onemocnění včelstev přítele Nováka se zatím nepodařilo zjistit. Bylo prohlédnuto komisionálně 721 včelstev.

Hodnotíme-li letošní jarní rozvoj včelstev, pak nelze než říci, že pro něj nebyly nejlepší podmínky. Dostatek vláhy by však mohl mít příznivý vliv na rozvoj medovicových producentů.

Zájezd do Sovětského svazu

7. května 1987 rozesílá jednatel oběžník, v němž oznamuje, že v srpnu až říjnu se uskuteční zájezdy za včelami, za včelaři a za přírodními krásami do Sovětského svazu. Bude se jednat o dvanáctidenní zájezdy letecky v ceně asi 4.000,-Kčs. Měly by se navštívit: Gruzínská sovětská socialistická republika a oblast Krymu.

Dále jsou zájemci o inseminované matky z Výzkumného ústavu včelařského v Dole vyzváni, aby uvedli počet, o nějž budou mít v roce 1987 a 1988 zájem.

Výkup medu bude v prodejně JEDNOTY v Drozdické ulici – u TESLY Zámeček.

Cukr na krmení bude k dispozici v prodejně JEDNOTY na Perštýnském náměstí v balení po 100 kg.

Kdo si objednal publikaci MUDr. Handla, obdrží ji na květnové členské schůzi.

Urgencí na urychlené odevzdání formulářů o prohlídkách včelstev na mor včelího plodu a žádostí o vyplnění Evidenčního listu, který je součástí oběžníku, je obsah oběžníku ukončen.

Na květnové členské schůzi **21. května 1987** nám přednášel přítel Holoubek z Vamberku, (jednou nám již přednášel a mírně řečeno nebylo to nic slavného). Byl na něm znát určitý pokrok. Přednášel na téma "Chovatelství". Podle mínění přítomných jde mu lépe řeč "bez papíru", než čtení z poznámek.

Přítel Jiroutek si na této schůzi postěžoval na dvě inseminované

matky, které zakoupil. Včely od nich jsou velmi "ostré" a tak zřejmě nebudou vhodné k dalšímu chovu.

Přítel Jan Lopata připomněl těm, kteří doposud neodevzdali výsledky prohlídek na mor. Týkalo se to přátel: Jozífa, Michalce, Ročka, Ryšavého a Ďurovce.

Je tu však čas, kdy se přiblížila vrcholná sezóna. Začíná se s chovem, včely se začínají rojit, zřejmě obavy z opožděného rozvoje nebyly na místě. Jdeme vstříc hlavní snůšce. Jaká asi bude???

V červenci přivezl Jan Lopata z Tukových závodů v Čáslavi 150 hliníkových mlékárenských konví 25 litrových. Konve se rozprodaly členům po 30.-Kčs za kus.

Oběžník ZO

8. září 1987 dostává opět každý člen ZO oběžník. V něm přítel jednatel sděluje, že členská schůze dne 17. září bude posledním termínem výplaty státního příspěvku a upozorňuje na povinnost vložit do všech včelstev podložky, aby mohla být odebrána zimní měl k vyšetření.

V srpnu a to ve dnech 19. až 25. se koná ve Varšavě **Světový kongres Apimondie.**

Přítel Ladislav Havrda – chov včel

Druhá schůze v podletí se koná **17. září 1987** v hotelu Grand. Přednáší na ní přítel Ladislav Havrda ze Semil o vlastních zkušenostech s chovem včel. Je to jakési včelařské doškolení s mnoha zajímavými podněty. Přítel Havrda doporučuje výměnu matky po první snůšce, včelstvo oživne a je pilnější v další snůšce. Mateří mřížku používá. Vkládá ji však, když nastane snůška a vyjímá ji, když snůška skončí. Doporučuje šířku rámkové loučky ne dnešních 25, nýbrž 27 mm a 10 mm mezerník. Pro podnecování je nejlepší medopylový plást. Je také dobré umožnit včelám stavbu trubčího díla a to poblíž plodového tělesa, ne však přímo vedle něho. Doporučuje rozmnožovací chovy. Ten by měl být na každém okrese. V nich by se měly rozchovávat matky z kvalitních, ale drahých inseminovaných matek, pro ostatní chovatele.

Při fumigaci nesmí být ve včelstvu zavíčkovaný plod

Potom se ještě dlouho diskutovalo, hlavně pak o tom, jak to udělat, aby se při fumigaci v říjnu poničilo co nejméně plástů. Nakonec bylo konstatováno, že záleží na každém včelaři, jaký způsob si vybere. Vybírat bylo možno ze třech způsobů: V podletí a na podzim neuteplovat včelstva. Další metodou je izolace matky 20 dnů před začátkem fumigace. Poslední způsob připomíná Oldřich Vondrouš a to dát nad včelstvo jeden prázdný nástavek, v tom případě také přestanou plodovat. Tento způsob vyzkoušeli na Slovensku a je prý účinný. Z dalších příspěvků zaznamenávám zkušenost přítele Ing. Šrolla s použitím PVC folií. Tu dává na strůpky úlů, kde se kondenzují vodní páry ve vodu. Tím zabraňuje velkým ztrátám, které vznikají při vylétání včel pro vodu v zimě a v předjaří. Přednášející zodpověděl dotaz, proč by měl být kupovaný med nebezpečný pro včely. V medech neznámého původu by totiž mohly být zárodky hniloby, nebo moru včelího plodu.

Na dotaz z pléna jak je to se zájezdem do Sovětského svazu odpovídá přítel Jan Lopata, že zájezd měl být organizován naším Ústředním výborem v Praze. Z neznámých důvodů věc zájezdu převzala cestovní kancelář ČEDOK avšak za čtyřnásobně vyšší cenu!!

Po členské schůzi následuje opět jednání výboru. Ten jedná předběžně o zajištění příštího a to již XI. Včelařského plesu. Zatím jsou datумы jeho konání dva a to 13. nebo 27. února 1988. Přítel jednatel Ing. Šroll je pověřen projednáním místa a podmínek konání kursu medového pečiva.

V souvislosti s přivezením 150 konví na med byla schválena odměna příteli Lopatovi ve výši 700,-Kčs.

Potíže s dodávkou medu na státní nákup

K datu 17. září 1987 členové naší Základní organizace dodali na státní nákup 40q medu. Je to asi šestina toho co jsme dodali loňského roku.

8. října 1987 opět vydává přítel jednatel Ing. Josef Šroll oběžník, který poštou putuje všem úsekovým důvěrníkům a členům výboru. V něm jsou tito důrazně zváni k účasti na schůzce, která se uskuteční 13. října v salonku hotelu Zlatá štika. Jsou v něm také zásady pro podzimní tlumení Varoázy.

Podzimní ošetření včelstev

13. října 1987 jedná výbor za přítomnosti úsekových důvěrníků a zástupce Veterinární správy MVDr. Vavřiny v salonku hotelu Zlatá štika o způsobu léčení, které proběhne letošního podzimu. Metodika se oproti loňskému roku nezměnila. Dvě fumigace, po první fumigaci odevzdáváme směsné vzorky. Před druhou fumigací se odstraňuje ze včelstev plod. **MVDr. Vavřina** z Okresní veterinární správy oznamuje, že v případě výskytu varoázy bude pravděpodobně povoleno další ošetření a to buď aerosolem, nebo třetí fumigací. Připomíná také, že musíme provést ještě podzimní prohlídky na mor včelího plodu v celém 5 km ochranném pásmu. Výbor Základní organizace schválil návrh přítele Jiřího Vojtěcha a to spojit tyto prohlídky s likvidací plodu před druhou fumigací.

Důvěrníkům je připomenut datum 30. října. Do tohoto dne musí být odevzdány směsné vzorky se štítky a všemi šesti formuláři (při první fumigaci se vyplňuje formulář 6x a při druhé 2x) a prohlášení podepsané důvěrníkem.

Po odchodu důvěrníků pokračoval výbor v jednání o jednom problému a tím byl opět vozík za osobní auto, který přítel Ing. Sobotka předal se závadou a to s poškozenými zadními světly a poškozeným propojovacím kabelem. Přítel Adolf Kroupa zakoupil věci nové a poškozená světla a kabel vrátíme Ing. Sobotkovi. Na něm budem požadovat úhradu ve výši 216,-Kčs.

MUDr. Handl-Včelí produkty ve výživě a v lékařství

18. října 1987 nám přednáší MUDr. Handl z Moravy na téma "Včelí produkty ve výživě a v lékařství". Protože očekáváme větší účast, koná se tato přednáška v kinosále kina SVĚT v Grandu. Přednášel poutavě a tak jsem se rozhodl některé jeho myšlenky uvést i zde. To pro srovnání dnešního stupně poznání s poznáním doby, kdy někdo vezme po letech tuto kroniku do ruky.

V úvodu MUDr. Handl naznačil některé problémy s kvalitou i skladbou našich potravin. Pokud se situace nezmění, řekl, tak kolem roku 2000 bude mít každý člověk buď nádor, nebo zánět tlustého střeva. Příčinou je na předním místě dnešní mléko. To je sice v pořádku po stránce bakteriální, ale špatné je jeho složení - obsahuje mnoho škodlivých látek (dusičnany a chemické látky). Na dalším místě to pak jsou kuřata, telecí a hovězí maso. Navykli jsme si požívat příliš mnoho živočišných bílkovin a tuků. Počinání minulých i současných generací přirovnal k podřezávání si větve pod sebou. Přes tvrzení o neškodnosti dnes používaných chemických prostředků je zřejmé, že se jejich negativní účinky projeví za 5, 10 i za 50 let. Máme dnes potravin dost, ale s jejich

kvalitou to už tak dobré není. Proto se dnes lidé začínají vracet ke včelím produktům a k biomolekulární stravě.

Potom pohovořil o jednotlivých včelích produktech, o jejich použití a významu ve výživě a v lékařství podle soudobého poznání k tomu jen stručně:

MED jako základní produkt je významný jak pro dětskou výživu, tak i pro ostatní obyvatelstvo, zejména pak po 45. roce věku by se již nemělo sladit cukrem, ale výhradně medem. Med posilňuje odolnost a funkci jater tvorbou glykogenu. Řekl, že co je pro kojence mateřské mléko, to je pro starého člověka med. Ve světě stále stoupá jeho spotřeba.

PYL: Polyvitaminová bílkovinná potrava s řadou aminokyselin a vitaminů řady B a A. Osvědčuje se jako prostředek při léčbě jater, prostaty, při vyčerpání a při revmatických onemocněních.

MATEŘÍ KAŠIČKA je nejvzácnější potravina, o tom svědčí i její vysoká cena. Jeden gram liofyzilované mateří kašičky stojí 58.-Kčs. Podáváním MK se zlepšuje arteriosklerosa i činnost srdeční i jaterní. Mateří kašičku by měli brát všichni lidé po 45. letech věku. Má příznivé účinky na psychiku, při žaludečních i dvanácterníkových vředech, na regeneraci jater. V některých případech byly zjištěny i protirakovinové účinky. Uvedl příklad Japonska, kde byl před druhou světovou válkou nejnižší průměrný věk a dnes tam je jeden z nejvyšších. Je to přičítáno tomu, že tam spotřebují mnoho tun mateří kašičky ročně. Lidé ji užívají po dobu 6 týdnů a to 3 gramy denně. Potom na 10 dnů přestanou a pak kůru opakují.

PROPOLIS jako přírodní antibiotikum, které však nesnižuje obranyschopnost organismu. Má příznivé účinky při zevním použití, ve stomatologii. Američané jej nyní zkoušejí i proti AIDSu. Propolis má protituberkulózní účinky. Nesmí však přijít do krevního oběhu. S úspěchem je používán na rány místo jodové tinktury, při spáleninách, při proleženinách, ekzémech a plísniích. Má i protivirové účinky. Jeho včasné použití proti chřipce a proti oparům zabrání vzplanutí těchto chorob. Snižuje i účinky radioaktivního záření, snižuje krevní tlak. Příznivé účinky má však zejména při revmatických chorobách .

Přednáška to byla velmi zajímavá a poučná. Po jejím skončení ještě dlouhou dobu odpovídal přednášející na individuální dotazy přítomných.

Výbor základní organizace rozhodl dne **26. listopadu 1987**, se budou včely ošetřovat potřetí a to opět formou fumigace.

Oběžník ZO

4. prosince 1987 vydává jednatel oběžník pro všechny členy ZO. Zve je na 80. VČS i na XI. Včelařský ples, který se bude konat 13. února 1988 v Závodním klubu Revolučního odborového hnutí TESLA v Hronovické ulici. V oběžníku jsou též termíny členských schůzí v roce 1988.

80. VÝROČNÍ ČLENSKÁ SCHŮZE

Čas rychle ubíhá a je tu **13. prosinec 1987** a s ním **80. Výroční členská schůze**, kterou zahajuje a řídí přítel Zdeněk Matoušek. Schůze se koná v hotelu GRAND. V úvodu jsme uctili památku našich předních členů, kteří nás v uplynulých letech opustili. Byli to přátelé Jindřich Fořt, Josef Baloun a Alois Čapek.

Hlavní projev přednesl předseda Základní organizace přítel Ing. Jiří Vojtěch z Černé za Bory. Mimo hodnocení dosavadní činnosti připomněl i úkoly, které nás čekají: dbát stále o zdravotní stav včelstev, chovat je v moderních úlech, věnovat pozornost mládeži, rozvíjet dále mezi sebou přátelství.

Ocenění členové ZO

Za obětavou práci ve prospěch organizovaného včelaření jsou odměněni diplomem a odznakem "VZORNÝ VČELARĚ" tito naši členové: Ing. Jiří Vojtěch, Jaroslav Šípek, Josef Moravec, Václav Bureš, Ing. Josef Šroll, Adolf Kroupa, Stanislav Poskočil, Oldřich Vondrouš, Zdeněk Skalický a Čestmír Brzek.

Čestná uznání Okresního výboru Českého svazu včelařů obdrželi přátelé Pius Ďurovec a Jan Lopata.

Čestná uznání Základní organizace Pardubice obdrželi: František Klejch, František Jiroutek, Radoslav Jozíf, František Valenta, Stanislav Panchartek, Bohumil Kerzel, Jiří Hruša, Josef Havrda a Jaroslav Veselý.

Počet členů a počet včelstev

Ze zprávy o činnosti přednesené jednatelem přítelem Ing. Šrollem zaznamenávám: Naše Základní organizace má 237 členů, z toho je 11 členů bez včelstev. Ostatní členové chovají celkem 2.612 včelstev. Konstatoval, že letošní rok co do bohatosti snůšky byl jedním z nejslabších, neboť na státní nákup jsme dodali v průměru 2 kg na včelstvo oproti 10 kg loňským.

Ohnisko moru prohlášeno za zaniklé

Nákazový referent přítel Stanislav Poskočil připomněl, že se z úsekových důvěrníků stali od výskytu varroázy velice zaměstnaní členové naší včelařské organizace. Dále oznámil potěšující zprávu a to, že dne 16. prosince tohoto roku bylo Okresní veterinární správou prohlášeno za zaniklé ohnisko moru včelího plodu. Při prohlídkách se nenašel žádný další případ. Podle podzimního vyšetření měli jsou jižně od Pardubic dvě ohniska Varroázy a to v Dražkovicích a v Nemošicích.

V přísunech včelstev ke kulturám jsme v okrese na prvním místě. Na různá místa jsme postupně přiblížili celkem 2.743 včelstev. Jedná se o počet přísunů za situace, že většina kočovníků stěhovala svá včelstva ke dvěma či třem zemědělským kulturám.

Naše finance

Ještě stručně ze zprávy pokladníka přítele Oldřich Vondrouše:

63.283,24 Kčs máme na běžném účtu

1.807,- Kčs na hotovosti

1.820,- Kčs v základních prostředcích

366,- Kčs v pohledávkách

500,- Kčs jako záloha na tombolu na VČS

67.778,49 Kčs činí aktiva celkem

20.389,- Kčs činí pasiva

47.389,49 Kčs čisté jmění

8.884,05 Kčs činí přírůstek za rok 1987

Protože přítel **Oldřich Vondrouš** vede finanční záležitosti vzorně a bez pochybení, uděluje mu VČS na návrh revizní komise absolutorium.

Na Výroční členské schůzi dostává každý z přítomných pěkně zdobené perníkové srdíčko - napekli a nazdobili v rodině u Vojtěchů v Černé za Bory.

Přítomno je 101 členů a 4 hosté. Protože od zahájení VČS uplynulo více než půl hodiny, je VČS usnášeníschopná, přestože je přítomno pouze 43% členstva. Před volbami Výroční členská schůze schválila návrh na snížení členského příspěvku z 2,50 Kčs na 2,- Kčs.

Do výboru byli zvoleni

Potom následovaly volby nového výboru. Ten byl zvolen aklamací v tomto složení: **Vlastimil Benadik, Čestmír Brzek, Václav Bureš, Pius Ďurovec, Josef Hála, Josef Havrda, Jiří Hruša, František Jiroutek, Antonín Kejnovský, František Klejch, Adolf Kroupa, Jan Lopata, Zdeněk Matoušek, MVDr. Josef Michalec, Josef Moravec, Josef**

Piskač, Viktor Ryšavý, Stanislav Poskočil, Zdeněk Skalický, Jaroslav Šípek, Ing. Josef Šroll, Ing. Jiří Vojtěch, Oldřich Vondrouš.

Zprávy funkcionářů byly schváleny bez připomínek. Usnesení bylo doplněno v bodě příspěvku pro základní organizaci a to 2,- Kčs za jedno včelstvo a 10,-Kčs za každého člena.

Tak bylo také schváleno.

Závazek ZO ČSV Pardubice

V závěru Výroční členské schůze byl přijat závazek Základní organizace ČSV Pardubice:

1. Přisunout 1000 včelstev ke kulturám.
2. Založit jeden včelařský kroužek při Základní škole.
3. Odevzdat 10.000 kg medu na státní nákup.
4. Vsadit 500 keřů a stromů (mimo ovocných).
5. Odpracovat 25.000 hodin v zemědělství.
6. Odpracovat 300 hodin na zvelebování obcí.
7. Nasušit 10 q sena.
8. Přijmout 10 nových členů.

Problém kde konat členské schůze

Po Výroční členské schůzi jedná výbor. Předmětem jeho jednání je nalezení nové místnosti pro schůzování. Zde v GRANDU nám totiž nechtějí smlouvu na příští rok obnovit, protože prý máme malou konzumaci. Přítel Kroupa sděluje, že v restauraci Letka na Dukle požadují za kavárnu 250,- Kčs a za malou místnost 120,-Kčs. Dále výbor schválil odměnu příteli Ing. Jiřímu Vojtěchovi ve výši 500,- Kčs za vyrobení 130 perníkových srdíček pro výroční schůzi a tří balíčků perníků pro žáky, kteří provedli kulturní vložku rovněž na této schůzi.

Nakonec výbor vzal na vědomí informaci přítele jednatele a to, že ZO ČSV Holice vyplatila státní příspěvek na 20 včelstev jistému Pavlu Havlasovi, bytem Pardubice, Únorová 298 jako našemu členovi. Ten však členem naší ZO není a to také sdělil přítel jednatel dopisem na adresu ZO Holice. Věc je nutno dále přešetřit.

Nakonec výbor rozhodl, že nebudeme pořádat kurs medového pečiva a že perníčky na ples vyrobíme v několika domácnostech sami.

Závěr roku 1987

Rok 1987 nám končí. Byl to rok, v němž naše včelařská

organizace završila 80 let svého trvání.

Nebyl to rok příznivý na medný výnos. Většina včelařů vytočila něco medu z časných snůšek, hlavní snůška pak v našem kraji úplně zklamala. Bylo mnoho těch, kteří dodali med z rané snůšky na státní nákup a pak již neměli čeho vytáčet. Mnozí namísto včelařských žní museli hojně pokrmovat, aby včelstva nepadla hlady. Tak už to bývá, některá léta jsou bohatší a některá chudší. S tím se musíme smířit a doufat, že přijdou zas ta lepší.

Již 5 let zápolíme s varoázou. Od letošní zimy se změnila metodika vyšetřování měli a to, že se namísto od každého včelstva zvlášť odevzdávají k vyšetření směsné vzorky z jednoho stanoviště.

Mění se metodika i prostředky, které proti této nebezpečné nákaze používáme, přes to se tento cizopasník znovu a znovu někde objevuje a naše úsilí se zdá být marné. Přesto jsme si však vědomi toho, že nám nezbyvá nic jiného, než abychom byli houževnatí a tohoto nevíтанého hosta co nejvíce decimovali. Jinak bychom se s naší zálibou, pro mnoho z nás celoživotní, museli rozloučit. To by bylo ke škodě nejen naší, ale a to především ke škodě přírody, která nás obklopuje.

<i>ROK 1987</i>	1
Mor včelího plodu v Pardubicích	1
Problém s pořádání kursů medového pečiva	2
Nový lék MAVRIK	2
Úspěch X.plesu	2
Podněcování by měla být cílevědomá činnost	3
Prohlídky v ochranném pásmu kolem ohniska moru	4
Kursy medového pečiva, kočování	4
Přítel Malíř o kočování se včelstvy	4
Recept na dlouhý věk	5
Dlouhá zima.....	5
Ing. Řeháček- rojení, tiché výměny, chov matek	6
Zájezd do Sovětského svazu	7
Oběžník ZO	8

Přítel Ladislav Havrda – chov včel.....	8
Při fumigaci nesmí být ve včelstvu zavíčkovaný plod	9
Potíže s dodávkou medu na státní nákup.....	9
Podzimní ošetření včelstev.....	10
MUDr.Handl-Včelí produkty ve výživě a v lékařství	10
Oběžník ZO	12
80. VÝROČNÍ ČLENSKÁ SCHŮZE	12
Ocenění členové ZO	12
Počet členů a počet včelstev.....	12
Ohnisko moru prohlášeno za zaniklé	13
Naše finance	13
Do výboru byli zvoleni	13
Závazek ZO ČSV Pardubice	14
Problém kde konat členské schůze	14
Závěr roku 1987	14